

Zorg voor Leven

Palliatieve sedatie in de laatste levensfase

Het opzettelijk verlagen van het bewustzijn van een patiënt zonder levensverkortend doel.

Doel

Het verlichten van ondraaglijk en existentieel lijden vanwege onbehandelbare ziekteverschijnselen, ook wel refractaire symptomen genoemd.

Toepassing

- Kortdurend – eventueel herhaald - om de situatie weer draaglijk te maken.
- Continu tot de dood een feit is: oppervlakkig (sluimertoestand) of diep (niet wekbaar).

Voorwaarden voor continue sedatie

Continue sedatie vereist zorgvuldige besluitvorming door:

- arts die ter zake kundig is of zich laat bijstaan door deskundigen zoals consultatieteam palliatieve zorg en
- patiënt en/of diens vertegenwoordiger.

Kenmerken van indicatie en uitvoering zijn:

1. er is sprake van ondraaglijk lijden door één of meer refractaire (niet te behandelen) symptomen
2. betrokkenen beseffen wegvallen van mogelijkheid tot communicatie met patiënt
3. patiënt overlijdt naar verwachting binnen één week
4. verslaglegging in medisch dossier.

Gevolgen van continue sedatie

1. neemt beleving van ondraaglijk lijden weg en is in principe omkeerbaar
2. patiënt sterft natuurlijke dood en overlijdt niet ten gevolge van de sedatie
3. normale opname van voedsel en vocht is niet meer mogelijk; alternatieven zijn medisch onwenselijk.

Medicatie

Midazolam (dormicum®) is middel van eerste keuze:
dosering – indien de situatie het toelaat – langzaam verhogen tot bewustzijn voldoende is verlaagd.

Meer informatie

www.ikcnet.nl; www.pallialine.nl; www.palliatief.nl;
www.npvzorg.nl/npv-consultatiepunt (tel. 0318 - 54 78 78).